

Todisteiden paino: Miksi Kansainvälinen tuomioistuin todennäköisesti tuomitsee Israelin kansanmurhasta – ja mitä se merkitsee Saksalle

Kansainvälinen tuomioistuin (ICJ) on historiansa ratkaisevalla hetkellä. Asiassa *Etelä-Afrikka vastaan Israel* tuomioistuimen on päätettävä, rikkovatko Israelin toimet Gazan kaistaleella vuoden 1948 kansanmurhasopimusta. Jos se tuomitsee Israelin syylliseksi, seuraa oikeudellinen ja moraalinen maanjärjestys – joka lähes varmasti ratkaisee myös rinnakkaisasian *Nicaragua vastaan Saksa*, jossa Saksaa syytetään avunannosta ja yllytyksestä samaan kansanmurhaan.

Mutta jos tuomioistuin **vapauttaa Israelin**, seuraukset ovat yhtä historialliset – vaikkakin synkemmässä suunnassa. ICJ:n olisi selitettävä yksityiskohtaisesti, miksi valtava ja kasvava todisteaineisto, ennakkotapaukset ja asiantuntijoiden konsensus kansanmurhasta *eivät* päde tässä tapauksessa. Selityksen olisi oltava paitsi pitkä myös poikkeuksellinen – käytännössä **uudelleenkirjoittaa vuosikymmenten kansanmurhaoikeuskäytäntö** luodakseen ennennäkemättömän poikkeuksen. Lyhyesti: **Israelin teot, sen virkamiesten lausunnot ja jatkuva uhma ICJ:n määräyksiä kohtaan jättävät tuomioistuimelle vähän vaihtoehtoja** kuin ylläpitää kansanmurhasopimusta – ja saattaa tilille sekä tekijän että mahdollistajat.

Oikeudellinen mittapuu: Kansanmurhasopimuksen 2 artikla

Vuoden 1948 kansanmurhasopimuksen 2 artiklan mukaan kansanmurha määritellään **teoiksi, jotka tehdään tarkoituksena tuhota kokonaan tai osittain kansallinen, etninen, rodullinen tai uskonnollinen ryhmä**, mukaan lukien:

- Ryhmän jäsenten tappaminen,
- Vakavan ruumiillisen tai mielenterveydellisen vahingon aiheuttaminen,
- Elinolosuhteiden tahallinen luominen, jotka on laskettu johtamaan ryhmän fyysiseen tuhoon,
- Syntymien estäminen tai
- Lasten pakottaminen siirtymään ryhmästä toiseen.

Tarkoitus (*dolus specialis*) erottaa kansanmurhan muista rikoksista. ICJ yhdessä Ruandan ja entisen Jugoslavian tuomioistuinten kanssa on pitkään hyväksynyt, että **tarkoitus voidaan**

päätellä ”käyttäytymismallista”, erityisesti kun korkea-arvoiset virkamiehet antavat suoria tarkoituslausuntoja. (Ks. *Krstić, Akayesu, Bosnia vastaan Serbia.*)

Israelin dokumentoidut teot: Tuhoutuminen suunnitelman mukaan

Nyt on olemassa laaja ja kasvava arkisto – YK-elinten, kansalaisjärjestöjen, mediantutkimusten ja riippumattomien asiantuntijoiden kokoama – joka osoittaa, että Israelin sotilaskampanja Gazassa on sisältänyt:

- **Laajamittaisen siviilien tappamisen**, mukaan lukien kymmeniä tuhansia naisia ja lapsia,
- **Sairaaloiden, koulujen ja pakolaisleirien tuhoamisen** YK:n lipun alla,
- **Vesihuollon infrastruktuurin ja suolanpoistolaitosten purkamisen**,
- **Ruuan, polttoaineen ja humanitaarisen avun järjestelmällisen estämisen**, mikä johtaa nälänhätään,
- **Massa-siirtymisen**, joka muuttaa Gazan ”asumiskelvottomaksi vyöhykkeeksi”,
- **Piiritystaktiikoiden ja nälän käyttämisen sodan aseina.**

Nämä eivät ole erillisiä ylilyöntejä tai sivuvahinkoja. Ne heijastavat **johdonmukaista ja jatkuvaa kampanjaa**, joka kohdistuu elämän peruselementteihin – sopusoinnussa kansanmurhasopimuksen 2 artiklan (c) kohdan kanssa: *”elinolosuhteet, jotka on laskettu johtamaan ryhmän fyysiseen tuhoon.”*

Tarkoituslausunnot: Gallant, Ben Gvir, Katz ja muut

Yhtä tuomitsevia ovat **kansanmurhatarkoituksen julkiset lausunnot** Israelin korkeimmilta virkamiehiltä, mukaan lukien:

- **Puolustusministeri Yoav Gallant**, joka julisti Gazan ”täydellisen piirityksen” sanoen: *”Ei sähköä, ei ruokaa, ei polttoainetta. Taistelemme ihmiseläimiä vastaan.”*
- **Kansallisen turvallisuuden ministeri Itamar Ben Gvir**, joka avoimesti kannatti *”palestiinalaisten muuttoliikkeen edistämistä”* Gazasta ja Länsirannalta.
- **Energiaministeri Israel Katz**, joka sanoi: *”Vettä tai sähköä ei kytketä. Humanitaarista apua ei sallita.”*

Nämä eivät ole marginaalisia ääniä. He ovat virallisia valtion edustajia, ja heidän lausuntonsa on pantu täytäntöön politiikassa. Nykyisten ICJ:n ja ICTY:n ennakkotapausten mukaan **tällaiset eksplisiittiset tarkoituslausunnot on hyväksytty vahvaksi todisteeksi kansanmurhatarkoituksesta**, erityisesti kun ne yhdistyvät koordinoituun tuhoamiskampanjaan.

ICJ:n väliaikaiset määräykset: Kansanmurha on jo ”uskottava”

Tammikuussa 2024 ICJ antoi **väliaikaiset määräykset** asiassa *Etelä-Afrikka vastaan Israel* ja totesi, että **Etelä-Afrikan kansanmurhasyyte on uskottava**. Tuomioistuin määräsi Israelin:

- Estämään kansanmurhateot,
- Sallimaan humanitaarisen avun,
- Rankaisemaan yllytyksestä,
- Ja raportoimaan kuukauden kuluessa.

Israel **ei ole noudattanut** näitä määräyksiä. Apu on edelleen estetty, siviilien kärsimys on pahentunut ja yllytys on jäänyt rankaisematta. Tämä on enemmän kuin uhmaa – se on mahdollisesti **hiljainen myöntymys kansanmurhatarkoitukseen**.

Kansainvälisessä oikeudessa käyttäytymisen muuttamatta jättäminen virallisen varoituksen jälkeen maailman korkeimmalta tuomioistuimelta viittaa **tietoisuuteen riskistä ja halukkuuteen jatkaa silti**. Se muuttaa uskottavan riskin luotettavaksi todisteeksi tarkoituksesta.

Ennakkotapausongelma: Mitä jos tuomioistuin antaa tämän mennä läpi?

Jos ICJ lopulta päättää, että Israel **ei** tehnyt kansanmurhaa, sen on selitettävä:

- Miksi **teot ja tarkoitus, jotka täyttivät kansanmurhakynnyksen Bosniassa, Ruandassa ja Myanmarissa**, eivät kelpaa palestiinalaisia vastaan,
- Miksi **korkea-arvoisten virkamiesten eksplisiittiset lausunnot** tulisi jättää huomiotta huolimatta vastaavuudesta aiempien ennakkotapausten kanssa,
- Miksi **nälänhätä, elämää ylläpitävän infrastruktuurin tuho ja massakuolema** eivät riitä todistamaan kansanmurhapoliittikkaa.

Tällainen tuomio ei vain **loisi oikeudellista kaksoisstandardia**, vaan **murtaisi kansainvälisen oikeuden uskottavuuden**. Ja perustellakseen tätä poikkeusta tuomioistuimen olisi poikettava omasta oikeuskäytännöstään ja annettava todennäköisesti **historian pisin lausunto**.

Nicaragua vastaan Saksa: Seuraava domino

Jos ICJ toteaa Israelin syylliseksi kansanmurhaan, **Saksan rooli keskeisenä aseiden toimittajana ja diplomaattisena puolustajana** tekee siitä todennäköisimmän seuraavan valtion, joka todetaan rikkoneeksi. Saksa:

- Toimitti aseita Gazan hyökkäyksen aikana,
- Puolusti Israelia ICJ:ssä,
- Jätti huomiotta YK:n ja kansalaisjärjestöjen varoitukset,
- Ja tukahdutti sisäisen vastustuksen.

Jos Israel on syyllinen, Saksan materiaalinen ja poliittinen tuki voisi täyttää **avunannon ja yllytyksen kansanmurhaan** vaatimukset 3 artiklan (e) kohdan mukaisesti. Asia *Nicaragua vastaan Saksa* riippuu siis suoraan asiasta *Etelä-Afrikka vastaan Israel*.

Johtopäätös: Uhma vahvistuksena

ICJ perustettiin estämään 1900-luvun rikokset toistumasta 2000-luvulla. Israelin teot Gazassa ja **sen laiminlyönti noudattaa ICJ:n väliaikaisia määräyksiä** asettavat nyt tuomioistuimen asemaan, jossa toimimattomuus olisi yhtä vakavaa kuin toiminta.

Jatkamalla massatuho- ja puutekampanjaa **varoituksen jälkeen**, että tällaiset teot voivat olla kansanmurha, Israel ei vain testannut oikeudellista kynnystä – se on saattanut **vahvistaa juuri sen tarkoituksen**, joka tekee kansanmurhasta syytettävän.

Jos ICJ haluaa ylläpitää kansanmurhasopimuksen eheyttä, sen on toimittava päättäväisesti. Mikä tahansa vähempi ei vain pettäisi sopimuksen tarkoitusta, vaan julistaisi tosiasiallisesti, että jotkut valtiot ovat yksinkertaisesti **lain yläpuolella**.

Ja jos ICJ päättää anteeksiantaa tai hylätä sen, mitä niin monet uskottavat asiantuntijat ja instituutiot ovat jo tunnustaneet oppikirjaesimerkiksi kansanmurhasta, se ei vain petä Palestiinaa. Se pettää itsensä. Se alentaa kansanmurhasopimuksen poliittiseksi työkaluksi ja kansainvälisen oikeuden esitykseksi. Tuomioistuinta ei ehkä pureta fyysisesti, mutta se olisi **purkanut oman uskottavuutensa**.

Jos ICJ sallii Israelin päästä tästä, maailma ei hylkää tuomioistuinta. **Tuomioistuin hylkää maailman.**